

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 171 (XV) — Nr. 595

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 21 august 2003

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ORDONAȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
51.	— Ordonanță pentru ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul PHARE 2002 de cooperare transfrontalieră dintre România și Ungaria, semnat la București la 11 decembrie 2002	1
	Memorandum de finanțare	2-16

ORDONAȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONAȚĂ

pentru ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul PHARE 2002 de cooperare transfrontalieră dintre România și Ungaria, semnat la București la 11 decembrie 2002

În temeiul art. 107 din Constituție și al art. 1 pct. I din Legea nr. 279/2003 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

Art. 1. — Se ratifică Memorandumul de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul PHARE 2002 de cooperare transfrontalieră dintre România și Ungaria, semnat la București la 11 decembrie 2002.

Art. 2. — În cadrul contractelor pentru executarea de lucrări, precum și pentru furnizarea de bunuri și servicii, încheiate cu contractorii locali în temeiul memorandumului de finanțare, plățile pot fi efectuate și în euro.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul integrării europene,
Hildegard Carola Puwak
p. Ministrul afacerilor externe,
Cristian Diaconescu,
secretar de stat
p. Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Gherghina,
secretar de stat

București, 29 iulie 2003.
Nr. 51.

MEMORANDUM DE FINANȚARE*)

Comisia Europeană, denumită în continuare *Comisia*, acționând pentru și în numele Comunității Europene, denumită în continuare *Comunitatea*, pe de o parte, și Guvernul României, denumit în continuare *Beneficiarul*, pe de altă parte, au convenit următoarele:

Măsura prevăzută la art. 1 va fi dusă la îndeplinire și finanțată din resursele bugetare ale Comunității în conformitate cu prevederile stabilite în acest memorandum. Cadrul tehnic, legal și administrativ în care va fi implementată măsura menționată la art. 1 este expus în Condițiile generale anexate la Acordul-cadru încheiat între Comisie și Beneficiar, completate cu prevederile prezentului memorandum și cu Prevederile speciale anexate la acesta.

ARTICOLUL 1**Natura și obiectul**

Ca parte a programului său de asistență, Comunitatea va contribui, sub forma finanțării nerambursabile, la finanțarea următoarei măsuri:

Numărul programului: 2002/000-628
Titlul: Programul PHARE 2002 de cooperare transfrontalieră dintre România și Ungaria
Perioada: Până la 30 noiembrie 2004 pentru contractare

ARTICOLUL 2**Angajamentul Comunității**

Contribuția financiară a Comunității este fixată la maximum 5 milioane euro, denumită în continuare *finanțare nerambursabilă a CE*.

ARTICOLUL 3**Durată și expirare**

Pentru prezenta măsură, finanțarea nerambursabilă a CE este disponibilă pentru contractare până la 30 noiembrie 2004, conform celor prevăzute în prezentul memorandum. Toate contractele trebuie semnate până la această dată. Fondurile din finanțarea nerambursabilă a CE care nu au fost contractate până la această dată vor fi anulate. Termenul limită pentru efectuarea plăților din cadrul finanțării nerambursabile a CE este 30 noiembrie 2005, cu excepția proiectului 2002/000-628-01 „Pasaj peste calea ferată din Satu Mare pe ruta DN 19 — Petea (România) — Csengersima (Ungaria)”, unde termenul final pentru efectuarea plăților este 30 noiembrie 2006. Toate plățile trebuie efectuate până la expirarea termenului limită. Totuși, în circumstanțe excepționale, Comisia poate aproba o extindere

Pentru Beneficiar,
Hildegard Carola Puwak,
ministrul integrării europene,
coordonator național al asistenței

Anexe:

Anexa nr. 1: Acord-cadru (anexele A și B)

Anexa nr. 2: Prevederi speciale (anexa C)

Anexa nr. 3: Informare și publicitate pentru programele PHARE, ISPA și SAPARD ale Comunităților Europene (anexa D)

a perioadei de contractare sau a celei de efectuare a plăților, dacă acest lucru este cerut în termenele prevăzute și dacă este justificată adecvat de către Beneficiar. Prezentul memorandum va înceta la data expirării perioadei finanțării nerambursabile a CE. Toate fondurile care nu au fost utilizate vor fi returnate Comisiei.

ARTICOLUL 4**Adrese**

Correspondența referitoare la executarea măsurii, având menționate numărul și titlul acesteia, va fi trimisă la următoarele adrese:

Pentru Comunitate:

Delegația Comisiei Europene în România
Bd. Primăverii nr. 48
71297 București
România
Telefon: 40 21 203 54 00

Fax: 40 21 230 24 53

Pentru Beneficiar:

Hildegard Carola Puwak
Ministerul Integrării Europene
Guvernul României
Str. Apolodor nr. 17
București
România
Fax: 00 40 1 336 85 09

ARTICOLUL 5**Numărul exemplarelor originale**

Prezentul memorandum este redactat în două exemplare, în limba engleză.

ARTICOLUL 6**Intrarea în vigoare**

Prezentul memorandum intră în vigoare la data semnării de către cele două părți. Nici o cheltuială care are loc înainte de această dată nu este eligibilă pentru finanțarea nerambursabilă a CE.

Anexele reprezintă parte integrantă a prezentului memorandum.

Întocmit la București la 11 decembrie 2002.

Pentru Comunitate,
Jonathan Scheele,
șeful Delegației Comisiei Europene
în România

ACORD-CADRU

Comisia Comunităților Europene, denumită în cele ce urmează *Comisia*, acționând pentru și în numele Comunității Economice Europene, denumită în cele ce urmează *Comunitatea*, pe de o parte, și România, pe de altă parte, și împreună denumite *părți contractante*,

având în vedere faptul că România este eligibilă de a beneficia de Programul de asistență PHARE din partea Comunității, prevăzut în Regulamentul nr. 3.906/89 din 18 decembrie 1989 al Consiliului Comunității Europene, modificat prin Regulamentul nr. 2.698/90 din 17 septembrie 1990,

având în vedere faptul că este convenabilă menționarea în cele de mai jos a cadrului tehnic, legal și administrativ pentru executarea măsurilor finanțate în România în cadrul programului de asistență al Comunității, au convenit după cum urmează:

ARTICOLUL 1

Pentru a promova cooperarea dintre părțile contractante în scopul sprijinirii procesului reformei economice și sociale din România, părțile contractante sunt de acord să implementeze măsuri în domeniul cooperării financiare, tehnice și al altor forme de cooperare, așa cum s-a specificat în regulamentul menționat mai sus, care vor fi finanțate și implementate în cadrul tehnic, legal și administrativ stabilit în acest acord. Detaliile specifice ale fiecărei măsuri (sau set de măsuri) vor fi introduse într-un memorandum ce va fi convenit între părțile contractante (denumit în continuare *memorandum de finanțare*), pentru care este oferit un model în anexa nr. 2 (C).

România întreprinde toate acțiunile necesare pentru a asigura executarea corespunzătoare a tuturor măsurilor.

ARTICOLUL 2

Fiecare măsură finanțată în cadrul acestui acord va fi implementată în conformitate cu Condițiile generale din anexa A, care vor fi considerate ca fiind incluse în fiecare memorandum de finanțare.

Memorandumul de finanțare poate schimba sau suplimenta Condițiile generale, după cum va fi necesar pentru implementarea măsurii în discuție.

ARTICOLUL 3

Pentru problemele legate de măsurile finanțate în cadrul acestui acord, Comisia va fi reprezentată de delegația sa, imediat ce aceasta este înființată în București, care se va asigura, din partea Comisiei, că măsura este executată în conformitate cu practicile financiare și tehnice legale.

ARTICOLUL 4

Când părțile contractante convin astfel, Comisia poate delega responsabilitatea sa integrală sau parțială privind implementarea unei măsuri către o terță parte, stat sau agenție.

Eugen Dijmărescu,
ministru de stat
ROMÂNIA

În acest caz termenii și condițiile unei asemenea delegări vor fi menționați în acordul ce urmează să fie încheiat între Comisie și terță parte, stat sau agenție, cu acordul Guvernului României.

ARTICOLUL 5

Orice dispută legată de acest acord care nu poate fi rezolvată prin consultare va fi soluționată în conformitate cu procedura de arbitraj menționată în anexa B.

ARTICOLUL 6

Acest acord este întocmit în două exemplare, în limba engleză.

ARTICOLUL 7

Acest acord va intra în vigoare la data la care părțile contractante se vor informa reciproc despre aprobarea sa în conformitate cu legislația sau procedura internă a fiecărei părți. Acordul va continua să fie în vigoare pentru o perioadă nedefinită, dacă nu își încetează valabilitatea prin notificarea scrisă a uneia dintre părțile contractante către cealaltă.

La încheierea duratei de valabilitate a acestui acord orice măsură aflată încă în curs de execuție va fi dusă la îndeplinire conform termenilor memorandumului de finanțare aferent și Condițiilor generale stabilite prin prezentul acord.

ARTICOLUL 8

Prevederile acestui acord se vor aplica și cooperării tehnice și altor tipuri de cooperare convenite între părțile contractante, care prin natura lor nu sunt cuprinse într-un memorandum specific finanțat în baza Programului de asistență PHARE, la cererea Guvernului României.

Anexele vor fi considerate parte integrantă a acestui acord.

Întocmit la București la 12 martie 1991.

Frans Andriessen,
vicepreședinte al Comisiei Europene
COMUNITATEA

CONDIȚII GENERALE**privind memorandumurile de finanțare**

În aceste Condiții generale termenul *Beneficiar* va fi înțeles ca referitor la Guvernul României.

TITLUL I**Finanțarea proiectelor****ARTICOLUL 1****Obligația Comunității**

Angajamentul Comunității, denumit în cele ce urmează *finanțarea gratuită a CEE*, a cărui valoare este menționată în memorandumul de finanțare, va determina limita în

cadrul căreia se vor desfășura angajarea și execuția plăților prin contracte și deize aprobate corespunzător.

Orice cheltuieli ce depășesc finanțarea gratuită a CEE vor fi suportate de Beneficiar.

ARTICOLUL 2**Disponibilitatea finanțării gratuite a CEE**

Acolo unde execuția unei măsuri depinde de angajamentele financiare asupra resurselor proprii ale beneficiarilor sau asupra altor surse de fonduri, finanțarea gratuită a CEE

va deveni disponibilă în momentul în care devin disponibile și sumele angajate de Beneficiar și/sau celelalte surse de fonduri, conform celor prevăzute în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 3

Cheltuirea

Contractele sunt eligibile pentru plăți în baza acestui memorandum de finanțare numai dacă sunt încheiate înainte de data de expirare a memorandumului de finanțare. Plățile în cadrul unor asemenea contracte pot avea loc în timpul unei perioade de maximum 12 luni de la data de expirare a memorandumului de finanțare. Orice prelungire excepțională a acestei perioade trebuie să fie aprobată de Comisie.

În cadrul limitei stabilite pentru finanțarea gratuită a CEE, cererile pentru fonduri sub forma unui program de lucru vor fi prezentate delegației Comisiei de către Beneficiar, conform agendei stabilite în memorandumul de finanțare. Documentele justificative referitoare la plățile făcute pentru realizarea unei anumite măsuri vor fi puse la dispoziție în sprijinul cererii de fonduri, atunci când Comisia o solicită.

Oricum, în cadrul anumitor contracte din cadrul măsurii poate fi prevăzută plata direct de către Comisie către contractanți. Fiecare contract va indica proporția și momentul efectuării plății, împreună cu documentele justificative necesare.

Pentru partea de program implementată de Beneficiar, autoritatea de implementare va înainta un program de lucru cu cel puțin 9 luni înainte de data de expirare a memorandumului de finanțare, pentru aprobarea de către Comisie a contractelor ce mai trebuie încheiate pentru implementarea programului. Programul de lucru trebuie să cuprindă propuneri pentru utilizarea dobânzilor nete provenite din conturile deschise în cursul implementării programului, cu condiția ca întreaga finanțare gratuită a CEE să fi fost angajată anterior.

În ceea ce privește măsurile executate pe baza unor deoze estimative, în condițiile în care memorandumul de finanțare nu poate prevedea altfel, o primă tranșă de plată, care nu va depăși 20% din totalul devizului aprobat de Comisie, poate fi efectuată în favoarea Beneficiarului, în aceleași condiții menționate la paragraful 2 de mai sus.

TITLUL II

Acchiționarea

ARTICOLUL 4

Generalități

Procedura ce trebuie urmată pentru încheierea contractelor de lucrări, de livrări și de cooperare tehnică va fi menționată în memorandumul de finanțare, urmând principiile de mai jos.

ARTICOLUL 5

Condiții de participare

1. Cu excepția prevederilor art. 6, Comisia și Beneficiarul vor lua măsurile necesare pentru a asigura egalitatea condițiilor de participare la astfel de contracte, în special prin publicarea în timp util a invitațiilor la licitație. Anunțurile urmează să fie făcute pentru Comunitate cel puțin în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene și pentru statele beneficiare în jurnalul oficial corespunzător.

2. Condițiile generale ale contractelor trebuie să fie întocmite în conformitate cu modelele din uzanța

internațională, cum ar fi reglementările generale și condițiile pentru contractele de livrări finanțate din fondurile PHARE.

ARTICOLUL 6

Derogarea de la procedurile standard

Acolo unde este recunoscută urgența situației sau unde aceasta este justificată pe baza naturii, importanței reduse sau a unor caracteristici particulare ale anumitor măsuri (de exemplu: operații de finanțare în două etape, operații multifazate, specificații tehnice particulare etc.) și ale contractelor respective, Beneficiarul poate, de acord cu Comisia, să autorizeze în mod excepțional:

- acordarea contractelor în urma unor invitații restrânse la licitație;
- încheierea contractelor prin acord direct;
- realizarea contractelor prin departamente de lucrări publice.

O astfel de derogare trebuie să fie menționată în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 7

Acordarea contractelor de lucrări și de livrări

Comisia și Beneficiarul se vor asigura că pentru fiecare operație oferta selectată este cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, în special din punct de vedere al calificărilor și garanțiilor oferite de licitatori, al costului și al calității serviciilor, al naturii și al condițiilor de execuție a lucrărilor sau a livrărilor, al costului lor de utilizare și al valorii tehnice.

Rezultatele invitațiilor la licitație vor trebui publicate în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene cât de repede posibil.

ARTICOLUL 8

Contractele de cooperare tehnică

1. Contractele de cooperare tehnică, care pot lua forma contractelor pentru studii, supravegherea lucrărilor sau de asistență tehnică, vor fi încheiate după negocierea directă cu consultantul sau, dacă se justifică din punct de vedere tehnic, economic sau financiar, ca urmare a invitației la licitație.

2. Contractele vor trebui să fie întocmite, negociate și încheiate fie de Beneficiar, fie de Comisie, atunci când se prevede astfel în memorandumul de finanțare.

3. În situația în care contractele urmează să fie întocmite, negociate și încheiate de Beneficiar, Comisia va propune o listă scurtă cu unul sau mai mulți candidați, pe baza criteriilor de garantare a calificărilor, experienței și independenței lor și ținând seama de disponibilitatea acestora pentru proiectul în discuție.

4. În cazul unei proceduri directe de negociere, când Comisia a propus mai mulți candidați, Beneficiarul este liber să aleagă dintre cei propuși candidatul cu care intenționează să încheie contractul.

5. Când există recurs la o procedură de licitare contractul va fi acordat candidatului care a înaintat oferta confirmată de Beneficiar și de Comisie ca fiind cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

TITLUL III

Acordarea de facilități

ARTICOLUL 9

Privilegii generale

Personalului care participă la măsurile finanțate de Comunitate, precum și membrilor de familie ai acestuia li se pot acorda avantaje, privilegii și scutiri nu mai puțin

favorabile decât cele acordate în mod obișnuit altor străini angajați în statul Beneficiarului, în cadrul oricăror alte acorduri bilaterale sau multinaționale ori aranjamente pentru programe de asistență economică și de cooperare tehnică.

ARTICOLUL 10

Facilități de stabilire, instalare, intrare și rezidență

În cazul contractelor de lucrări, de livrări sau de servicii, persoanele fizice sau juridice eligibile pentru participarea la procedurile de licitație vor avea drept de instalare temporară și de rezidență în cazurile în care importanța contractului justifică aceasta. Acest drept va fi obținut numai după emiterea invitației de participare la licitație, va servi personalului necesar efectuării studiilor preparatorii pentru redactarea ofertelor și va expira la o lună după desemnarea contractantului.

Beneficiarul va permite personalului care ia parte la contractele de lucrări, de livrări sau de servicii finanțate de Comunitate și membrilor de familie apropiați ai acestuia să intre în statul Beneficiarului, să se stabilească în stat, să lucreze acolo și să părăsească statul respectiv, așa cum o justifică natura contractului.

ARTICOLUL 11

Importul și reexportul de echipament

Beneficiarul va acorda permisele necesare pentru importul de echipament profesional cerut pentru executarea măsurii, în conformitate cu legile, regulile și reglementările în vigoare ale Beneficiarului.

Beneficiarul va acorda în plus persoanelor fizice și juridice care au executat contracte de lucrări, de livrări sau de servicii permisele necesare pentru reexportul echipamentului menționat.

ARTICOLUL 12

Controlul importurilor și schimburilor valutare

Pentru executarea măsurilor Beneficiarul se obligă să acorde autorizații de import, precum și autorizații pentru achiziționarea valutei necesare și să aplice reglementările naționale privind controlul asupra schimburilor valutare, fără discriminare între statele membre ale Comunității, Albania, Bulgaria, Cehia, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

Beneficiarul va acorda permisele necesare pentru repararea fondurilor primite pentru executarea măsurii, conform reglementărilor de control al schimburilor valutare în vigoare în statul Beneficiarului.

ARTICOLUL 13

Impozitare și vamă

1. Plata impozitelor, taxelor vamale și a taxelor de import nu va fi finanțată din finanțarea gratuită a CEE.

2. Importurile în baza contractelor de livrări încheiate de autoritățile Beneficiarului și finanțate din finanțarea gratuită a CEE vor putea intra în statul Beneficiarului fără a fi supuse taxelor vamale, altor taxe de import, impozitelor sau unui regim fiscal cu efect echivalent.

Beneficiarul se va asigura ca importurile respective să fie eliberate din punctul de intrare pentru a fi livrate către contractant, așa cum se prevede în contract, și pentru folosința imediată conform cerințelor pentru implementarea normală a contractului, fără a ține seama de întârzieri sau de dispute în ceea ce privește stabilirea taxelor vamale, plăților ori a impozitelor menționate mai sus.

3. Contractele pentru livrări sau servicii oferite de firme externe sau românești, finanțate din finanțarea gratuită a CEE,

nu vor fi supuse în statul Beneficiarului plății TVA, timbrului fiscal sau taxelor de înregistrare ori altor impuneri fiscale având efect similar, indiferent dacă aceste taxe există sau urmează să fie instituite.

4. Persoanele fizice și juridice, inclusiv personalul expatriat din statele membre ale Comunității Europene, care execută contracte de cooperare tehnică finanțate din finanțarea gratuită a CEE, vor fi scutite de la plata impozitului pe profit și pe venit în statul Beneficiarului.

5. Efectele personale și gospodărești importate pentru uz personal de către persoanele fizice (și membrii familiilor lor), altele decât cele achiziționate local, angajate în îndeplinirea sarcinilor definite în contractele de cooperare tehnică, vor fi scutite de taxe vamale, de import, de alte taxe și impozite fiscale cu același efect, efectele personale și gospodărești respective urmând să fie reexportate sau să se dispună de ele în țară conform reglementărilor în vigoare în statul Beneficiarului, după terminarea contractului.

6. Persoanele fizice și juridice care importă echipament profesional, așa cum se prevede la art. 11, dacă solicită astfel, vor beneficia de sistemul de admitere temporară, așa cum este definit prin legislația națională a Beneficiarului, în ceea ce privește echipamentul respectiv.

TITLUL IV

Executarea contractelor

ARTICOLUL 14

Originea livrărilor

Beneficiarul se declară de acord că, atunci când Comisia nu autorizează altfel, materialele și livrările necesare pentru executarea contractelor trebuie să fie originare din Comunitate, Albania, Bulgaria, Cehia, Estonia, Ungaria, Lituania, Letonia, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

ARTICOLUL 15

Proceduri de efectuare a plăților

1. Pentru contractele finanțate din finanțarea gratuită a CEE documentele de licitație vor fi întocmite și plățile vor fi efectuate fie în unități europene de cont (ECU) sau, conform legilor și reglementărilor privind schimbul valutar ale Beneficiarului, în valuta Beneficiarului ori în valuta statului în care ofertantul își are înregistrat sediul de afaceri sau în valuta statului în care sunt produse livrările.

2. Când documentele de licitație sunt întocmite în ECU, plățile în cauză vor fi efectuate, în mod corespunzător, în valuta prevăzută în contract, pe baza ratei de schimb a ECU în ziua precedentă efectuării plății.

3. Beneficiarul și Comisia vor lua toate măsurile necesare pentru a asigura execuția plăților în cel mai scurt timp posibil.

TITLUL V

Colaborarea dintre Comisie și Beneficiar

ARTICOLUL 16

Inspecție și evaluare

1. Comisia va avea dreptul să își trimită proprii agenți sau reprezentanții corespunzător autorizați pentru a duce la îndeplinire orice misiune tehnică sau financiară ori de audit pe care o consideră necesară pentru a urmări execuția măsurii. În orice caz, Comisia va comunica în avans autorităților Beneficiarului trimiterea unor astfel de misiuni.

Beneficiarul va pune la dispoziție toate informațiile și documentele care vor fi solicitate de aceasta și va lua

toate măsurile pentru a facilita munca persoanelor împuternicite să ducă la îndeplinire evaluările sau inspecțiile.

2. Beneficiarul:

a) va păstra înregistrări și documente contabile adecvate pentru identificarea lucrărilor, livrărilor sau a serviciilor finanțate în baza memorandumului de finanțare, conform procedurilor legale de contabilitate;

b) se va asigura ca agenții sau reprezentanții susmenționați ai Comisiei să aibă dreptul de a inspecta toată documentația și înregistrările contabile relevante privitoare la cele finanțate în baza memorandumului de finanțare și va asista Curtea de Conturi a Comunității Europene în executarea evaluării contabile privind utilizarea finanțării gratuite a CEE.

Comisia va putea, de asemenea, să execute o evaluare ulterioară și o evaluare contabilă finală a programului. Evaluarea ulterioară va analiza realizarea obiectivelor/sco-purilor programelor, precum și impactul asupra dezvoltării și restructurării sectorului implicat.

Evaluarea contabilă finală va examina datele financiare la nivel local ale programului, oferind o părere independentă asupra corectitudinii și compatibilității contractelor și plăților, precum și asupra conformității lor cu prevederile memorandumului de finanțare. Evaluarea contabilă va stabili balanța fondurilor neangajate și/sau necheltuite care vor fi rambursate Comisiei.

ARTICOLUL 17

Urmărirea măsurilor

Ca urmare a executării măsurii, Comisia poate solicita orice explicație și, atunci când este necesar, poate cădea de acord cu Beneficiarul asupra unei noi orientări în ceea ce privește măsura, care să fie considerată mai bine adaptată obiectivelor avute în vedere.

Beneficiarul va face rapoarte către Comisie, conform planului menționat în memorandumul de finanțare, pe toată perioada de execuție a măsurii și după încheierea acesteia.

Comisia, pe baza rapoartelor și, după caz, a evaluării ulterioare, va proceda la închiderea oficială a programului și va informa țara beneficiară despre data închiderii oficiale a programului.

TITLUL VI

Prevederi generale și finale

ARTICOLUL 18

Consultări—dispute

1. Orice problemă legată de executarea sau de interpretarea memorandumului de finanțare sau a acestor Condiții generale va fi subiect de consultare între Beneficiar și Comisie, conducând, în cazul în care este necesar, la un amendament la memorandumul de finanțare.

2. În situația în care se constată neîndeplinirea unei obligații stabilite în memorandumul de finanțare și în aceste Condiții generale, care nu a fost subiect al unor măsuri de remediere luate în timp util, Comisia va putea suspenda finanțarea măsurii după consultarea cu Beneficiarul.

3. Beneficiarul poate renunța total sau parțial la execuția măsurii. Părțile contractante vor stabili detaliile respectivei renunțări printr-un schimb de scrisori.

ARTICOLUL 19

Anunțuri—adrese

Orice anunț și orice acord între părți, prevăzute aici, trebuie să aibă forma unei comunicări scrise, cu referire explicită la numărul și la titlul măsurii. Astfel de anunțuri sau de acorduri vor fi făcute prin scrisoare adresată părții autorizate să primească cele menționate și vor fi trimise la adresa anunțată de partea respectivă. În caz de urgență sunt permise comunicări prin telefax, comunicări telegrafice sau prin telex, care vor fi considerate valabile cu condiția confirmării imediate prin scrisoare. Adresele sunt menționate în memorandumul de finanțare.

ANEXA B

ARBITRAJ

Orice dispută între părțile contractante rezultând din acordul-cadru sau din memorandumul de finanțare, care nu este rezolvată prin aplicarea procedurilor menționate la art. 18 din Condițiile generale, referitoare la memorandumul de finanțare, va fi supusă arbitrării de către un tribunal de arbitraj, după cum urmează:

Părțile la arbitraj vor fi Beneficiarul, pe de o parte, și Comisia, pe de altă parte.

Tribunalul de arbitraj va fi compus din 3 arbitri, numiți după cum urmează:

— un arbitru va fi numit de Beneficiar;

— un al doilea arbitru va fi numit de Comisie;

— al treilea arbitru (numit în continuare și *conducător*) va fi numit prin acordul părților sau, în cazul unui dezacord, de secretarul general al O.N.U.

Dacă oricare dintre părți nu reușește să numească un arbitru, acesta va fi numit de conducător.

Dacă un arbitru numit conform acestei proceduri demisionează, decedează sau devine incapabil să își desfășoare activitatea, un alt arbitru va fi numit în același mod ca și arbitrul căruia îi ia locul; un astfel de succesor va avea toate puterile și îndatoririle arbitrului inițial.

ANEXA Nr. 2 (C)

PREVEDERI SPECIALE

1. Obiective, descriere și condiționalități

1.1. Obiectivele generale ale programului sunt:

• promovarea relațiilor de bună vecinătate și stabilitate în regiunile de frontieră ale țărilor din Europa Centrală și de Est (CEEC) prin finanțarea de proiecte, ceea ce va aduce beneficii reale regiunilor și comunităților situate de o parte și de alta a graniței;

• promovarea cooperării dintre regiunile de frontieră dintre cele două țări, ajutând aceste regiuni să depășească problemele specifice de dezvoltare ce pot apărea, *inter alia*, datorită poziției acestora în cadrul economiilor naționale, în interesul comunităților locale și într-un mod compatibil cu politica de protecție a mediului înconjurător;

• promovarea creării și dezvoltării viitoare a rețelelor de cooperare de ambele părți ale graniței și stabilirea de legături cu rețelele mai cuprinzătoare ale Comunității.

1.2. **Obiectivele specifice și rezultatele programului sunt reflectate în următoarele domenii prioritare:**

• modernizarea tuturor tipurilor de rețele de infrastructură existente, incluzând rețelele de șosele, căi ferate, electricitate, energie, și construirea legăturilor care lipsesc dintre cele două regiuni. Modernizarea punctelor de trecere a frontierei existente și deschiderea de noi puncte de trecere vor facilita dezvoltarea legăturilor transfrontaliere (Proiectul 2002/000-627-01, a se vedea mai jos). Toate dezvoltările de infrastructură corespund planurilor de dezvoltare a rețelelor transeuropene. Coridorul paneuropean nr. IV (Budapesta—București—Constanța) va crea, de asemenea, noi forme de cooperare la regiunea de graniță (Proiectul 2002/000-628-01, a se vedea mai jos);

• întărirea cooperării economice în regiunea de frontieră prin sprijinirea relațiilor dintre instituțiile ce reprezintă sectorul afacerilor și încurajarea inițiativelor întreprinderilor mici și mijlocii — IMM (Proiectul 2002/000-627-02, a se vedea mai jos). Întărirea parteneriatelor transfrontaliere prin promovarea cooperării de afaceri și financiare, dezvoltării întreprinderilor, precum și a cooperării dintre instituțiile reprezentând sectorul de afaceri din regiunea de graniță (Proiectul 2002/000-628-02);

• stabilirea unui mecanism flexibil de finanțare a așa-numitelor „proiecte la scară mică, de la om la om” în cadrul domeniului de dezvoltare socioeconomică (dezvoltare economică locală, măsuri de instruire și de plasare a forței de muncă, îmbunătățirea fluxului de informații și a comunicării, schimburi culturale etc.), cu impact transfrontalier (Proiectul 2002/000-627-03 și Proiectul 2002/000-628-03).

1.3. Descrierea programului

Programul a fost conceput în urma contactelor bilaterale dintre România și Ungaria, consultărilor cu delegațiile CE din ambele țări și a recomandărilor Directoratului General Extindere, ce reflectă Reglementarea Comisiei nr. 2.760/98 privind implementarea programelor de cooperare transfrontalieră (CBC) în cadrul programelor PHARE. Proiectele selectate pentru susținerea Programului PHARE CBC România—Ungaria 2002 corespund conținutului Documentului de programare comună (JPD).

1.3.1. Prioritatea JPD: Dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea transfrontalieră

După analiza legăturilor de infrastructură la granița dintre România și Ungaria, au fost identificate următoarele puncte slabe:

• lipsa capitalului și un nivel scăzut în dezvoltarea legăturilor;

• drumuri înguste/restricții în circulație la regiunea de graniță și facilități de transport slabe.

Pe baza unei evaluări realiste a situației existente și a experienței anterioare, îmbunătățirea legăturilor dintre regiunile de graniță are un impact pozitiv asupra dezvoltării economice și calității vieții.

Proiectul 2002/000-627-01 — Reconstrucția drumului nr. 4915 dintre Nyírbátor și Vállaj (Csanálos)

Obiectivele proiectului reflectă prioritățile cuprinse în PNDP și care sunt conforme cu strategiile sectoriale și de dezvoltare ale Regiunii Marii Câmpii Nordice.

Dezvoltarea infrastructurii de acces este într-adevăr o prioritate-cheie în regiune.

Structurile îmbunătățite vor contribui la întărirea economiei în regiune și la realizarea potențialului său de dezvoltare, așa cum este prevăzut și în alte proiecte PHARE de coeziune economică și socială.

În prezent șoseaua de acces la punctul de frontieră nu este corespunzătoare pentru transportul internațional. Mai mult, nu este potrivită pentru a susține traficul intens generat de un punct de trecere a frontierei, care va fi deschis permanent. În acest sens s-a planificat reconstrucția acesteia.

Rezultatele proiectului vizează consolidarea și lărgirea drumului public nr. 4915. În prezent, din cauza caracteristicilor structurii drumului, traficul este lent, creând un pericol potențial. Lărgirea drumului va avea ca rezultat un flux de trafic crescut și va reduce poluarea fonică și a aerului din regiune. În plus, distanța dintre reședința de județ Nyíregyháza și granița românească va fi redusă de la 98 km (Csengersima) la 56 km. Astfel se va îmbunătăți accesul la Parcul Industrial Nyírbátor și Carei de pe teritoriul românesc, în acest fel întărindu-se cooperarea transfrontalieră în regiune.

Numele solicitantului: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közútkezelő Kht. (Compania de Management al Drumurilor din județul Szabolcs-Szatmár-Bereg)

Costul total al proiectului: 3.615.000 euro

PHARE CBC: 2.115.000 euro

Contribuția proprie: 1.500.000 euro

Proiectul românesc „în oglindă”: Proiectul 2002/000-628-01 — Pasaj peste calea ferată din Satu Mare pe ruta DN 19 — Petea (România) — Csengersima (Ungaria)

Proiectul 2002/000-628-01 — Pasaj peste calea ferată din Satu Mare pe ruta DN 19 — Petea (România) — Csengersima (Ungaria)

Obiectivele proiectului sunt:

• îmbunătățirea cooperării transfrontaliere dintre Ungaria și România;

• îmbunătățirea și facilitarea tranzitului călătorilor și vehiculelor prin orașul Satu Mare prin reducerea timpului de așteptare și prin fluidizarea tranzitului autovehiculelor în oraș;

• motivarea creării și dezvoltării legăturilor de transport corespunzătoare de ambele părți ale graniței ungaro-române.

Rezultatele proiectului vor fi următoarele:

• infrastructură de transport îmbunătățită, în cadrul strategiei comune de dezvoltare a ambelor regiuni;

• împreună cu proiectul ungar „în oglindă” — „Reconstrucția drumului nr. 4915 dintre Nyírbátor și Vállaj (Csanálos)”, propus de Compania de Management al Drumurilor din județul Szabolcs-Szatmár-Bereg, distanța dintre nordul României și Ungaria va fi redusă, îmbunătățind schimburile la costuri mici și circulația dintre cele două țări;

• activitățile întreprinse vor permite un trafic intens și deschiderea punctului de frontieră pentru transportul de mărfuri.

Vor fi necesare următoarele activități:

• prezentarea detaliată a proiectului tehnic și pregătirea documentației de licitație (servicii);

• amenajarea terenului (lucrări) — această activitate va trebui să respecte toate cerințele legale din România privind demolarea clădirilor și îndepărtarea rețelelor de utilități. Printr-un proiect separat se va realiza în avans de către beneficiar — Consiliul Local al Municipiului Satu Mare, ca condiție a lansării licitației pentru componenta 3 — construcția pasajului;

• construcția pasajului și echipamentele conexe (lucrări) — activitatea constă din construirea unui pasaj cu lungimea

de 668 m și lățimea de 7,8 m, cu o deschidere alcătuită din 30 de travee peste calea ferată. Pasajul va avea, de asemenea, două niveluri de acces la principalele rute din regiune (DN 19 și strada Grigore Ureche). Proiectul urmărește, de asemenea, construirea de noi străzi și drumuri pietonale, sisteme de iluminat etc.;

- asistență tehnică pentru supravegherea lucrărilor (servicii).

Numele solicitantului: Consiliul Local al Municipiului Satu Mare, județul Satu Mare

Costul total al proiectului: 6.990.000 euro

PHARE CBC: 2.500.000 euro

Contribuția proprie: 4.490.000 euro,

din care 485.000 euro vor fi furnizați de Consiliul Local al Municipiului Satu Mare din resurse proprii, iar restul cofinanțării, valorând în total 4.005.000 euro, va fi furnizat de către Consiliul Local al Municipiului Satu Mare dintr-un credit obținut de la Banca Română de Dezvoltare (BRD) — Société Générale.

Proiectul ungar „în oglindă”: 2002/000-627-01 — Reconstrucția drumului nr. 4915 între Nyírbátor și Vállaj (Csanálos).

1.3.2. — *Prioritatea JPD: Dezvoltarea economică*

După analiza mediului social și economic din regiunile de frontieră dintre România și Ungaria, au fost identificate următoarele puncte slabe:

- un nivel destul de scăzut de promovare a investițiilor bilaterale;

- un număr scăzut de evenimente economice comune în ciuda potențialului regiunilor și a existenței unei strategii comune de dezvoltare;

- lipsa unor centre multifuncționale adecvate în regiuni, care să asigure organizarea unor evenimente importante locale și transfrontaliere;

- dezvoltare economică inegală între regiunile de frontieră.

Pe baza acestei analize și a experienței câștigate din cooperarea anterioară dintre România și Ungaria, a fost identificat un potențial pentru dezvoltarea mediului economic și social în zona transfrontalieră. Pentru accelerarea unor astfel de activități a fost subliniată necesitatea construirii unor clădiri multifuncționale care să poată găzdui activități de dezvoltare economică și activități de promovare a cooperării.

Proiectul 2002/000-627-02 — Dezvoltare economică prin promovarea instituțiilor ce furnizează servicii economice

Obiectivele proiectului sunt:

- întărirea cooperării economice ungaro-române prin sprijinirea organizațiilor care furnizează servicii de afaceri în regiunea de frontieră;

- în conformitate cu obiectivele Parteneriatului de aderare, proiectul urmărește, de asemenea, promovarea dezvoltării întreprinderilor, întărirea capacității acestora de a face față presiunii competiționale. Mecanismul de implementare contribuie într-adevăr, în mod indirect, la pregătirea autorităților ungare centrale și regionale în scopul implementării fondurilor structurale.

Obiectivele schemelor de grant reflectă prioritățile Planului național preliminar de dezvoltare, redactat pe baza strategiilor sectoriale și a măsurilor regionale. Acest proiect va stabili condiții favorabile și cadrul instituțional ce vor sprijini agenții economici să dezvolte relații transfrontaliere. Mai mult, va mări capacitatea organizațiilor și a agenților economici de ambele părți ale graniței de a profita de potențialul cooperării transfrontaliere și de a îmbunătăți astfel poziția economică a regiunii.

Rezultatele proiectului vor fi:

- asigurarea de condiții favorabile și sprijin pentru înființarea și funcționarea întreprinderilor locale;

- accentuarea creșterii și competitivității sectorului IMM din regiune prin utilizarea potențialului cooperării transfrontaliere;

- crearea unor zone concentrate de dezvoltare economică, care vor putea deveni zonele-cheie de întărire a relațiilor economice;

- promovarea cooperării dintre instituțiile ce reprezintă sectorul de afaceri și intensificarea parteneriatelor de afaceri și a contactelor cu România;

- încurajarea inițiativelor IMM pentru cooperarea transfrontalieră, acordându-le acestora acces la informații privind oportunitățile și piețele de dincolo de graniță;

- îmbunătățirea standardului și eficienței serviciilor de consultanță și a altor servicii furnizate de instituții;

- implementarea de strategii inovative de afaceri în regiunile-țintă de către patronii și managerii IMM.

Numele solicitantului: organizațiile eligibile pentru a oferi sprijin vor fi organizații nonprofit sau neguvernamentale selectate în urma unei solicitări de propuneri

Costul total al proiectului: 3.533.000 euro

PHARE CBC: 2.385.000 euro

Contribuția proprie: 1.148.000 euro

Proiectul românesc: Proiectul 2002/000-628-02 — „în oglindă”: Centrul Expo — Târgul Internațional Arad

Proiectul 2002/000-628-02 — Centrul Expo — Târgul Internațional Arad

Proiectul are ca scop terminarea și extinderea construcției sălii de expoziție și a platformei exterioare de expunere, precum și stabilirea unui program de promovare a utilizării Târgului Internațional Arad pentru activități transfrontaliere.

Proiectul urmează:

- să promoveze relațiile transfrontaliere cu Ungaria și cu alte țări vecine printr-un număr ridicat de parteneriate;

- să stabilească un cadru adecvat pentru schimburile interculturale dintre țări diferite și în special cu Ungaria;

- să intensifice schimbul de informații în domeniul socioeconomic dintre instituțiile din regiunea transfrontalieră;

- să intensifice schimburile comerciale în regiunea transfrontalieră.

Proiectul va avea următoarele rezultate:

- construirea Centrului Expo — Târgul Internațional Arad, incluzând extinderea suprafeței interioare și exterioare și a utilităților de infrastructură;

- furnizarea dotărilor/echipamentelor necesare și a facilităților pentru Centrul Expo — Târgul Internațional Arad;

- crearea unui program complex de promovare a activităților ce privesc Centrul Expo — Târgul Internațional Arad.

Efectele directe ale construirii Centrului Expo — Târgul Internațional Arad se referă la creșterea:

- numărului de expozanți de la un număr mediu de 120 de companii/târg la 160 de companii/târg;

- participării expozanților unguri de la 20% la 40%;

- numărului de vizitatori unguri ai expozițiilor Târgului Internațional Arad de la 40 de companii la 120 de companii/expoziție.

Vor fi necesare următoarele activități:

- pregătirea proiectului tehnic și a documentelor de licitație (servicii);

- finalizarea primei săli de expunere și a platformei exterioare de expunere, inclusiv a utilităților de infrastructură, și furnizarea de echipamente pentru lucrările de interior și exterior.

Această activitate include:

— finalizarea primei săli de expunere și extinderea de la 2.000 m² la 3.000 m², ținându-se seama de toate aspectele tehnice, inclusiv protecția împotriva incendiilor;

— finalizarea sălii de conferințe, a birourilor administrative pentru organizatorii târgului, a unei zone de servicii de alimentație publică și a unei minieduri pentru a deservi doar activitățile specifice târgului, a instalațiilor de sunet, grupurilor sanitare etc;

— finalizarea platformelor exterioare de expunere și extinderea lor de la 3.000 m² la 10.000 m², incluzând construirea de garduri, de corturi pentru expozanții din exterior, a structurii expoziției, inclusiv a infrastructurii pentru utilități (furnizarea de apă, electricitate, căldură etc.), și a oricărui facilități și echipamente suplimentare (mașini pentru încărcarea/descărcarea mărfurilor expozanților);

— achiziționarea de mobilă, echipamente și instalații și de alte dotări pentru aranjamentele interioare și exterioare, incluzând sala de expunere, sala de conferințe, birourile administrative, zona de servicii de alimentație publică etc., în vederea funcționării optime a Centrului Expo — Târgul Internațional Arad;

• asistență tehnică pentru supravegherea lucrărilor (servicii);

• campania de sensibilizare a publicului (servicii).

Această activitate constă din activități publice de promovare a Târgului Internațional Arad și a serviciilor oferite de acesta piețelor din România și Ungaria și pieței regionale.

Numele solicitantului: Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Arad (CCIA Arad)

Costul total al proiectului: 2.710.000 euro

PHARE CBC: 2.000.000 euro

Contribuția proprie: 710.000 euro (furnizați de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Arad)

Proiectul ungar „în oglindă”: Proiectul 2002/000-627-02 — Dezvoltare economică prin promovarea instituțiilor ce furnizează servicii economice

1.3.3. Prioritatea JPD — Fondul comun pentru proiecte mici (JSPF)

Cu scopul de a întări cooperarea locală transfrontalieră dintre cele două regiuni de graniță, România și Ungaria au decis la începutul anului 2000 să înceapă implementarea Fondului comun pentru proiecte mici — JSPF. Acest program va finanța proiectele soft în următoarele domenii prioritare: cooperarea de afaceri, dezvoltarea întreprinderilor, transferul de tehnologie și marketing, instruirea profesională, plasarea forței de muncă, cooperarea în domeniul mediului, măsuri pentru schimburile în domeniul sănătății și al culturii, îmbunătățirea fluxului de informații și comunicare între regiunile de frontieră etc. Pentru a avea un impact suficient, aceste programe trebuie să fie implementate din perspectivă multianuală: se propune așadar să se continue această inițiativă.

Proiectele 2002/000-627-03 și 2002/000-628-03 — Fondul comun pentru proiecte mici

Fondul comun pentru proiecte mici (JSPF) va fi stabilit ca un mecanism flexibil care să finanțeze proiectele „la scară mică, de la om la om”, care au impact transfrontalier. Comisia de cooperare comună (JCC) a hotărât în unanimitate că alocarea PHARE este aceeași pentru fiecare țară.

JSPF va funcționa în conformitate cu Liniile directoare specifice care au fost elaborate pentru anul 2000 și aprobate de către serviciile Comisiei (delegațiile CE) și cu Ghidul practic pentru PHARE, ISPA și SAPARD. Cele două țări vor elabora Liniile directoare comune precise, ce vor fi

aprobate de delegațiile CE din România și Ungaria. În principiu, ambele agenții de implementare — română și ungară — vor elabora un pachet specific care să includă Liniile directoare comune de implementare și vor elabora cereri de oferte care să fie deschise și imparțiale față de toate organizațiile eligibile. Cererile depuse vor fi evaluate de către o echipă de evaluatori corespunzătoare și de către Comitetul de evaluare comună. Deciziile finale se vor lua pe baza recomandărilor Comitetului de evaluare comună.

Aplicanții pentru proiecte vor avea nevoie, în multe cazuri, de asistență substanțială de dezvoltare a acestora. Se pot organiza ateliere de instruire și informare pentru a-i informa și a-i asista pe posibii participanți, în scopul de a se asigura o mai mare transparență și de a se încuraja propunerile de calitate.

JSPF are ca scop alocarea unei contribuții PHARE totale de 500.000 euro pentru fiecare regiune de frontieră. Până la 7% din contribuția PHARE (maximum 35.000 euro pentru fiecare țară) pot fi utilizate pentru cheltuieli privind pregătirea, selectarea, evaluarea și monitorizarea asistenței.

Cofinanțarea este necesară și va constitui un criteriu de eligibilitate a proiectelor. Cofinanțarea minimă va fi de 10% din costul fiecărui proiect soft (în bani sau în natură).

Costul total al proiectului: 1.100.000 euro (550.000 euro pentru fiecare țară)

PHARE CBC: 1.000.000 euro (500.000 euro pentru fiecare țară)

Contribuția proprie: 100.000 euro (50.000 euro pentru fiecare țară)

1.4. Condiționalități

Asistența PHARE pentru toate proiectele este acordată în funcție de disponibilitatea cofinanțării, așa cum se arată în tabelul de buget de mai jos.

Toate proiectele de investiții care, în conformitate cu regulile stipulate în Directiva 85/337/CEE, completată prin Directiva 97/11, necesită o evaluare a impactului asupra mediului înconjurător vor fi supuse unei evaluări de mediu. Dacă directiva nu a fost încă transpusă în totalitate, procedura va fi similară cu cea stabilită prin directiva susmenționată.

Toate proiectele de investiții vor fi derulate în conformitate cu legislația comunitară de mediu relevantă. Fișele de proiect vor include clauze specifice privind respectarea legislației UE relevante din domeniul protecției mediului înconjurător, în funcție de tipul de activitate desfășurată în cadrul fiecărui proiect de investiții.

Guvernele Ungariei și României se vor asigura că o cofinanțare adecvată în conformitate cu detaliile incluse în proiecte va fi disponibilă la timp. Așa cum se specifică pentru fiecare proiect individual, cofinanțarea contractelor de grant, de servicii, livrări și lucrări va fi înțeleasă ca fiind comună, iar raportul dintre sumele PHARE și sumele naționale trebuie aplicat la valoarea finală a contractului.

Guvernele Ungariei și României se vor asigura că se furnizează Fondului Național și agențiilor de implementare resursele umane și financiare adecvate, pentru a se asigura implementarea în bune condiții a programului și în special implementarea schemei de granturi.

Regulile finale de implementare a JSPF vor fi subiectul verificării și aprobării celor două delegații CE, din Budapesta și București.

2. Buget

Nr. proiectului	Prioritatea/Titlul proiectului	PHARE (euro)			Cofinanțare națională (euro)	Total (euro)
		Construcția instituțională	Sprrijin investițional	Total		
	Sectorul: Infrastructură (IN) Prioritatea JPD: Dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea transfrontalieră	300.000	4.315.000	4.615.000	5.990.000	10.605.000
2002/000-627-01	Reconstrucția drumului nr. 4915 dintre Nyírbátor și Vállaj (Csanáros) (Ungaria)	0	2.115.000	2.115.000	1.500.000	3.615.000
2002/000-628-01	Pasaj peste calea ferată din Satu Mare pe ruta DN 19 — Petea (România) — Csengersima (Ungaria)	300.000	2.200.000	2.500.000	4.490.000	6.990.000
	Sectorul: Măsurile integrate regionale (RE) Prioritatea JPD: Dezvoltarea economică	200.000	4.185.000	4.385.000	1.858.000	6.243.000
2002/000-627-02	Dezvoltare economică prin promovarea instituțiilor ce furnizează servicii economice (Ungaria)	0	2.385.000	2.385.000	1.148.000	3.533.000
2002/000-628-02	Centrul Expo — Târgul Internațional Arad (România)	200.000	1.800.000	2.000.000	710.000	2.710.000
	Sectorul: Dezvoltarea socială (SO) Prioritatea JPD: Fondul comun pentru proiecte mici	1.000.000	0	1.000.000	100.000	1.100.000
2002/000-627-03	Fondul comun pentru proiecte mici (Ungaria — România)	500.000	0	500.000	50.000	550.000
2002/000-628-03	Fondul comun pentru proiecte mici (România — Ungaria)	500.000	0	500.000	50.000	550.000
	TOTAL:	1.500.000	8.500.000	10.000.000	7.948.000	17.948.000

3. Aranjamente de implementare

a) Managementul financiar și al proiectelor din țara candidată:
— în Ungaria

Programul va fi administrat în conformitate cu procedurile¹⁾ Sistemului de implementare descentralizată PHARE (DIS).

Coordonatorul național al asistenței (NAC), care este ministrul responsabil cu coordonarea Programului PHARE în Ungaria, va avea ca responsabilitate generală programarea, monitorizarea și implementarea programelor PHARE. Responsabilul național cu autorizarea finanțării (NAO) și responsabilii cu autorizarea programului (PAO) se vor

¹⁾ Luând în considerare regulile menționate în anexa la Reglementarea Consiliului nr. 1.266/1999.

asigura că programele sunt implementate în conformitate cu procedurile menționate în Manualul DIS și cu alte instrucțiuni ale Comisiei și că toate contractele sunt pregătite în conformitate cu Ghidul practic pentru PHARE, ISPA și SAPARD²⁾.

NAC și NAO vor răspunde împreună de coordonarea dintre PHARE (inclusiv PHARE CBC), ISPA și SAPARD.

Fondul Național (FN) din cadrul Ministerului de Finanțe din Ungaria, condus de NAO respectiv, va monitoriza administrarea financiară a programului și va avea ca responsabilitate raportarea la Comisia Europeană. NAO va avea responsabilitate totală pentru administrarea financiară a fondurilor PHARE. Acesta se va asigura că se respectă regulile, reglementările și procedurile PHARE privind managementul achiziționării, raportării și cel financiar, precum și regulile privind asistența de stat la nivel comunitar și că există un sistem funcțional de raportare și informare asupra proiectului. Acesta include responsabilitatea de a raporta toate cazurile suspecte sau reale de fraudă și nereguli. NAO va avea întreaga responsabilitate pentru fondurile PHARE ale unui program până la încheierea acestuia;

– în România

Programul va fi administrat în conformitate cu procedurile³⁾ Sistemului de implementare descentralizată PHARE (DIS).

Coordonatorul național al asistenței (NAC) va avea responsabilitate globală în ceea ce privește programarea, monitorizarea și implementarea programelor PHARE. Responsabilul național cu autorizarea finanțării (NAO) și responsabilii cu autorizarea programului (PAO) se vor asigura că programele sunt implementate în conformitate cu procedurile menționate în Manualul DIS și cu alte instrucțiuni ale Comisiei și că toate contractele sunt pregătite în conformitate cu Ghidul practic pentru PHARE, ISPA și SAPARD⁴⁾.

NAC și NAO vor răspunde împreună de coordonarea dintre PHARE (inclusiv PHARE CBC), ISPA și SAPARD.

Fondul Național (FN) din cadrul Ministerului Finanțelor Publice din România, condus de NAO respectiv, va monitoriza administrarea financiară a programului și va avea ca responsabilitate raportarea la Comisia Europeană. NAO va avea responsabilitate totală pentru administrarea financiară a fondurilor PHARE. Acesta se va asigura că se respectă regulile, reglementările și procedurile PHARE privind managementul achiziționării, raportării și cel financiar, precum și regulile privind asistența comunitară de stat și că există un sistem funcțional de raportare și informare asupra proiectului. Acesta include responsabilitatea de a raporta toate cazurile suspecte sau reale de fraudă și nereguli. NAO va avea întreaga responsabilitate pentru fondurile PHARE ale unui program până la încheierea acestuia.

b) Dimensiunea proiectului

Toate proiectele vor fi mai mari de 2 milioane euro, cu excepția Fondului comun pentru proiecte mici, pentru care se vor furniza credite nerambursabile pentru microproiecte, incluzând acțiuni „de la om la om” și proiecte-pilot mici din regiunea de frontieră. Acesta justifică proiecte în valoare mai mică de 2 milioane euro și este, de asemenea, în concordanță cu art. 5 paragraful 2 din Reglementarea CE nr. 2.760/98.

c) Termene limită pentru contractare și plăți

Toate contractele trebuie încheiate până la 30 noiembrie 2004.

Toate plățile trebuie făcute până la 30 noiembrie 2005, cu excepția proiectului RO 2002/000-628-01 „Pasaj peste calea ferată din Satu Mare pe ruta DN 19 — Petea (România) — Csengersima (Ungaria)”, pentru care data limită de alocare este 30 noiembrie 2006.

d) Recuperarea fondurilor

Orice neregulă demonstrată sau fraudă descoperită în orice moment în timpul implementării programului va conduce la recuperarea fondurilor de către Comisie.

Dacă implementarea unei măsuri pare să nu justifice fie o parte din fondul alocat, fie întregul fond alocat, Comisia va face o analiză adecvată a cazului, în special cerând țării beneficiare să-și prezinte comentariile într-o perioadă de timp determinată și să remedieze orice neregulă apărută.

În urma analizei la care s-a făcut referire în paragraful de mai sus, Comisia poate reduce, suspenda sau anula asistența referitoare la măsurile în cauză, dacă în urma analizei se constată nereguli, o combinație necorespunzătoare de fonduri sau nerespectarea uneia dintre condițiile menționate în memorandumul de finanțare și în special orice schimbare semnificativă ce afectează natura sau condițiile de implementare a măsurii, pentru care nu s-a cerut aprobarea Comisiei. Orice reducere sau anulare a asistenței va duce la recuperarea sumelor plătite.

Atunci când Comisia consideră că o anumită neregulă nu a fost remediată sau că o întreagă operațiune ori o parte a acesteia nu justifică fie întreaga asistență acordată acesteia, fie o parte din aceasta, Comisia va face o analiză adecvată a cazului și va cere țării beneficiare să-și prezinte comentariile într-o perioadă de timp specifică. În urma analizei, dacă țara beneficiară nu a întreprins nici o măsură de remediere, Comisia poate:

a) reduce sau anula orice avans;

b) anula întreaga sau o parte din asistența furnizată măsurii.

Comisia urmează să determine dimensiunea măsurii corective necesare, ținând cont de natura neregulii constatate și de gravitatea oricăror deficiențe în sistemele de control și de management.

Orice fel de fonduri neutilizate până la data expirării programului vor fi recuperate de Comisie. O declarație finală scrisă, însoțită de documentația aferentă, trebuie furnizată de către NAO chiar imediat după terminarea perioadei de plăți a memorandumului de finanțare, declarație ce arată suma totală contractată și achitată. Trebuie inclusă și o bilanță finală a băncii arătând soldurile existente la Fondul Național (FN)/agenția de implementare (AI) și la Oficiul de Plăți și Contractare (CFCU).

Neluând în considerare recuperarea fondurilor neutilizate și neeligibile după expirarea memorandumului de finanțare, se poate emite un ordin complementar de recuperare, după auditul final privind corectitudinea și concordanța contractelor și plăților, precum și conformitatea acestora cu prevederile memorandumului de finanțare, luând în considerare opinia independentă a auditului final.

NAO va asigura rambursarea oricăror fonduri neutilizate sau a oricărei sume plătite în mod greșit, în 60 de zile calendaristice de la data notificării. Dacă NAO nu înapoiază suma datorată Comunității, țara beneficiară va returna această sumă Comisiei. Se va percepe dobândă la întârzierile de plată pentru sumele ce nu sunt returnate prin aplicarea regulilor specificate în Reglementările financiare ce guvernează bugetul comunitar.

²⁾ Ghidul practic a înlocuit secțiunea F („Achiziționare”) din Manualul DIS.

³⁾ Luând în considerare regulile menționate în anexa la Reglementarea Consiliului nr. 1.266/1999.

⁴⁾ Ghidul practic a înlocuit secțiunea F („Achiziționare”) din Manualul DIS.

e) Fluxuri financiare

Comisia va transfera fonduri către FN în conformitate cu Memorandumul de înțelegere semnat între Comisie și Ungaria la 17 decembrie 1998 și între Comisie și România la 20 octombrie 1998. Fondurile vor fi transferate, în urma cererilor făcute de NAO, într-un cont bancar separat, în euro, care va fi deschis și administrat de către FN la o bancă agreată în prealabil de Comisie.

a.a) Transferul fondurilor către FN

O plată de până la 20% din fondurile ce urmează a fi administrate la nivel local*) va fi transferată la FN în urma semnării memorandumului de finanțare și a acordurilor de finanțare (AF) de către FN și agențiile de implementare (AI). Prevederile menționate în art. 2 și 13 din Memorandumul de înțelegere privind înființarea Fondului Național trebuie de asemenea să fie respectate. Mai mult, NAO trebuie să prezinte Comisiei lista de persoane desemnate drept responsabili cu autorizarea programului (PAO) și o descriere a sistemului implementat, punând în evidență fluxul de informații dintre FN și AI/CFCU și modul în care plățile vor fi efectuate.

Se vor efectua două realimentări de până la 30% din fondurile ce urmează a fi administrate la nivel local*) și o plată finală fie în valoare de până la 20% din aceste fonduri, fie soldul bugetului, în funcție de suma mai mică. Prima realimentare va fi trasă atunci când au fost plătite 5% din buget*) de către AI și CFCU. A doua realimentare poate fi cerută atunci când s-au plătit 35% din bugetul total*) valabil. A treia și ultima realimentare se va efectua când s-au plătit 70% din buget. În mod excepțional, NAO poate cere un avans mai mare decât procentele menționate mai sus, în conformitate cu procedurile stabilite în memorandumul de înțelegere menționat mai sus. Cu excepția cazului în care Comisia emite o autorizație expresă prealabilă, nu se va face nici o realimentare dacă nu s-au respectat etapele sus-menționate.

b.b) Transfer de fonduri către agențiile de implementare

FN va transfera fondurile către AI și CFCU în conformitate cu acordurile de finanțare (AF) semnate de FN și AI. Se vor deschide conturi bancare pentru subprograme în numele agenției de implementare relevante, responsabilă cu administrarea financiară a subprogramului, în conformitate cu art. 13 din Memorandumul de înțelegere privind înființarea Fondului Național.

Fiecare AF va fi aprobat în prealabil de către Comisia Europeană. În cazurile în care FN este el însuși agentul plătit al AI, nu va exista un transfer de fonduri de la FN la AI. AI trebuie să fie conduse fiecare de către un PAO desemnat de NAO în urma consultărilor cu NAC. PAO va răspunde de toate operațiunile desfășurate de către AI relevante.

Pentru acele contracte ale căror fonduri sunt reținute pentru o perioadă de garanție ce depășește sfârșitul perioadei de efectuare a plăților, totalul global al fondurilor referitoare la acele contracte, așa cum a fost calculat de către PAO și stabilit de către Comisie, va fi plătit agenției de implementare înainte de închiderea oficială a programului. Agenția de implementare își asumă întreaga responsabilitate de a păstra fondurile până la scadența plății finale și de a se asigura că fondurile menționate vor fi folosite doar pentru a face plăți referitoare la clauzele de reținere — clauze privind suma de plată reținută până la executarea definitivă a contractului.

Agenția de implementare, de asemenea, își asumă întreaga responsabilitate față de părțile din contract de a îndeplini obligațiile referitoare la clauzele de reținere. Dobânzile acumulate la fondurile depuse vor fi plătite Comisiei după plata finală către părțile contractante. Fondurile ce nu au fost achitate părților contractante după efectuarea plăților finale vor fi returnate Comisiei. Anual NAO va prezenta Comisiei o situație generală privind utilizarea fondurilor depuse în conturile de garanție — și mai ales privind plățile efectuate din aceste fonduri —, precum și dobânzile acumulate.

c.c) Dobânzi

În principiu, toate conturile bancare⁵⁾ vor fi purtătoare de dobândă. Dobânda va fi raportată Comisiei Europene. Dacă Comisia va decide în acest sens, pe baza unei propuneri făcute de NAO, dobânda poate fi reinvestită în program.

f) Agențiile de implementare vor răspunde de subprograme după cum urmează:

— în România

În România, agenția de implementare va fi Ministerul Dezvoltării și Prognozei, prin Direcția de cooperare transfrontalieră (CBC), care își va asuma răspunderea totală pentru implementarea programului, incluzând: aprobarea documentației de licitații, criteriile de evaluare, evaluarea ofertelor, negocierea contractelor, semnarea contractelor, autorizarea facturilor, cu excepția plăților facturilor care vor fi efectuate de către Direcția de plăți din cadrul aceluiași minister. Direcția CBC include, de asemenea, o unitate de coordonare națională a programelor CBC, numită Unitatea de coordonare a programului CBC (CBC — UCP). Această unitate va face legătura cu beneficiarul (instituțiile) și cu ministerele de resort cu scopul de a le ajuta la pregătirea termenilor de referință, la realizarea proiectelor tehnice, a specificațiilor tehnice și a documentației privind licitațiile. În 1997 a fost creat un birou regional CBC în regiunea de graniță, în Arad, pentru a asigura contacte mai strânse cu beneficiarii proiectului, autoritățile locale și organismele relevante din regiunea de frontieră. Acest birou regional din Arad, renumit Secretariatul JSPF, va asista agenția de implementare în toate activitățile privind implementarea Fondului comun pentru proiecte mici, conform Liniilor directive specifice pregătite de agenția de implementare.

Pentru contractele de lucrări reglementate de regulile FIDIC, un responsabil reprezentând interesele beneficiarului proiectului va acționa ca angajator, iar facturile vor trebui să fie autorizate de către inginerul independent contractat și finanțat din fondurile alocate în cadrul programului.

Instituțiile ce beneficiază de proiect vor trimite lunar rapoarte agenției de implementare, inclusiv copii delegației CE, însoțite de programe de realizare a obiectivelor și graficul de plăți, precum și detalii suficiente pentru a permite evaluarea progreselor înregistrate și a lucrărilor rămase de finalizat;

— în Ungaria

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Regionale a fost definit ca autoritate de implementare a tuturor măsurilor ce urmează a fi implementate de partea ungară în cadrul JPD. În termeni PHARE, Agenția Națională de Dezvoltare Regională din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Regionale va fi agenția de implementare. Aceasta va avea responsabilitate globală în privința tuturor aspectelor privind licitațiile și contractele, ca și aspectelor administrative și financiare ale implementării.

*) Excluzând suma prevăzută pentru programele comunitare.

⁵⁾ În special, dar nu exclusiv, conturi administrate de către FN, CFCU și AI.

Agencia de implementare: Agenția Națională de Dezvoltare Regională din Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Regionale

Adresă: 1016 Budapesta, Gellérthegy u. 30—32

Telefon: +36 1 4887171

Fax: +36 1 4887188

g) **Evaluarea impactului asupra mediului și conservarea naturii**

Procedurile de evaluare a impactului asupra mediului, așa cum sunt stipulate în Directiva EIA⁶⁾, se aplică în totalitate tuturor proiectelor de investiții din cadrul PHARE. Dacă Directiva EIA nu a fost încă în totalitate transpusă, procedurile vor fi similare celor stabilite în directiva menționată mai sus. Dacă un proiect cade sub incidența anexei I sau anexei II la Directiva EIA, derularea procedurii EIA trebuie să fie atestată în documente⁷⁾.

Dacă este posibil ca un proiect să afecteze locații importante din punct de vedere al ocrotirii naturii, se va menționa în documente o evaluare adecvată conform art. 6 din Directiva privind habitatele⁸⁾ și va trebui înscrisă în documente⁹⁾.

Toate proiectele de investiții se vor desfășura în conformitate cu legislația comunitară de mediu relevantă. Fișele proiectului vor conține clauze specifice privind respectarea legislației UE relevante în domeniul mediului, în funcție de tipul de activitate desfășurat în cadrul fiecărui proiect de investiții.

h) **Reguli speciale privind anumite componente ale programului**
Scheme de granturi

Pentru programele de granturi ale căror proceduri și formate nu sunt cuprinse în regulile actuale DIS, se vor specifica aranjamentele de implementare precise în fișele relevante ale proiectului, în conformitate cu următoarele principii:

- Procedurile și formatele ce urmează a fi utilizate în implementarea programelor de credite și în acordarea creditelor nerambursabile vor urma prevederile din Ghidul practic. În special, se va acorda o atenție deosebită procesului de selecție a proiectelor beneficiarului, care trebuie făcut la nivel tehnic prin intermediul comitetelor de selecție compuse din experți desemnați de către autoritățile care cofinanțează schemele de granturi, ca și al administrațiilor și grupurilor de interese relevante implicate în programele de credit.

- PAO pentru programul în cadrul căruia se finanțează programul de creditare trebuie să-și asume responsabilitatea contractuală și financiară pentru implementarea programelor de creditare. În particular, PAO trebuie să aprobe formal solicitarea de propuneri, cererile, criteriile de evaluare, ca și procesul de selecție și rezultatele acestuia. PAO trebuie, de asemenea, să semneze contractele de creditare cu beneficiarii și să asigure monitorizarea și controlul financiar adecvat prin autoritatea și responsabilitatea sa. Cu această rezervă, managementul programelor poate fi descentralizat, responsabilitatea trecând de la PAO la organisme corespunzătoare la nivel sectorial sau regional.

- Aprobarea *ex ante* a Comisiei (Delegația din Ungaria și, respectiv, din România) va fi necesară pentru solicitarea de propuneri, cereri, criterii de evaluare, proceduri de selecție (incluzând componența comitetelor) și rezultate (lista proiectelor ce urmează a fi finanțate). Contractele de

creditare semnate de către PAO vor fi supuse controlului *ex ante* al delegației CE.

Implementarea proiectelor selectate prin furnizarea de lucrări, materiale și servicii subcontractate de către beneficiarii finali ai creditelor individuale va fi supusă reglementărilor de achiziționare din Ghidul practic.

Sistemul descentralizat stabilit pentru proiectele CBC mici se va aplica tuturor contractelor de acest gen sub 300.000 euro (sau oricărui prag mărit ce urmează a fi fixat de Sediul Central al CE pentru fondurile de proiecte mici cuprinse în programele CBC). Licitările și contractele ce depășesc acest prag vor fi prezentate delegației CE în vederea aprobării *ex ante*. Angajamentele financiare în termeni PHARE vor fi efectuate la data semnării contractelor de creditare de către PAO competent. Implementarea proiectului și toate alocările PHARE se vor face înainte de data de expirare a acestui memorandum de finanțare.

Facilitatea CBC proiecte mici

Facilitatea CBC proiecte mici nu va include investiții fizice, altele decât infrastructurile mici care nu generează venituri nete substanțiale.

Pentru Facilitatea CBC proiecte mici, se pot folosi până la 7% din contribuția pentru cheltuieli referitoare la pregătirea, selectarea, evaluarea și monitorizarea asistenței.

4. Monitorizare și evaluare

Implementarea proiectului va fi monitorizată prin intermediul Comitetului comun de monitorizare (JMC). Acesta cuprinde NAO, NAC și Comisia. JMC se va întruni cel puțin o dată pe an pentru a trece în revistă toate programele finanțate de PHARE, cu scopul de a evalua progresul acestora în atingerea obiectivelor stabilite în memorandumurile de finanțare și în Parteneriatul de aderare. Mai mult, JMC va trece în revistă o dată pe an progresul înregistrat de toate programele de preaderare de asistență finanțate de UE (PHARE, ISPA și SAPARD).

Pentru Programul PHARE, JMC va fi asistat de către subcomitetele de monitorizare sectorială (SMSC), care vor fi formate din NAC, PAO și fiecare AI (și din CFCU, acolo unde este cazul) și de serviciile Comisiei. SMSC trece în revistă în detaliu progresul înregistrat de fiecare program, inclusiv al componentelor și contractelor sale, organizate de către JMC pe sectoare de monitorizare adecvate. Fiecare sector va fi monitorizat de către un singur SMSC pe baza unor rapoarte de monitorizare regulate realizate de către agenția de implementare și a evaluărilor interimare întreprinse de către evaluatori independenți. SMSC va emite recomandări în ceea ce privește aspectele privind managementul și modul de elaborare, asigurându-se că acestea sunt puse în practică. SMSC va raporta JMC, căruia îi va înainta rapoarte globale detaliate asupra tuturor programelor finanțate de PHARE din sectorul său.

Serviciile Comisiei se vor asigura că se va face o evaluare *ex post* după încheierea programului.

5. Audit și măsuri antifraudă

a) **De către țările candidate**

În fiecare an un plan de audit și un rezumat al constatărilor de audit realizate vor fi trimise Comisiei. Rapoartele de audit vor fi la dispoziția Comisiei.

Se va realiza un control financiar adecvat de către autoritatea națională competentă de control financiar privind implementarea programului.

⁶⁾ Directiva 85/337/CEE, OJ L 175/40, 5 iulie 1985, completată prin Directiva 97/11/CEE, OJ L 73/5, 14 martie 1997.

⁷⁾ În anexa EIA la fișa proiectului de investiții corespunzător.

⁸⁾ Directiva 92/43/CEE, OJ L 206/7, 22 iulie 1992.

⁹⁾ În anexa „Conservarea naturii” la fișa proiectului de investiții corespunzător.

Țările beneficiare vor asigura investigarea și rezolvarea satisfăcătoare a cazurilor suspectate sau reale de fraudă ori neregulă în urma controalelor naționale sau comunitare.

Nereguli înseamnă orice încălcare a unei prevederi a legii comunitare, ce rezultă dintr-o acțiune sau o omisiune a unui agent economic, care are sau ar putea avea ca efect prejudicierea bugetului general al Comunităților Europene sau a bugetelor administrate de acestea, fie prin reducerea sau pierderea acumulării de venituri din propriile surse colectate direct în numele Comunităților Europene, fie printr-o cheltuială nejustificată.

Fraudă înseamnă orice act intenționat sau omisiune legată de:

- (i) utilizarea sau prezentarea de declarații ori de documente false, incorecte sau incomplete, care are ca efect însușirea ilegală sau reținerea ilegală de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene ori din bugetele administrate de către sau în numele Comunităților Europene;
- (ii) nerevelarea de informații, încălcând astfel o obligație specifică, ce va avea același efect;
- (iii) utilizarea ilegală a unor astfel de fonduri pentru alte scopuri decât cele pentru care fondurile au fost inițial acordate.

Autoritățile naționale vor asigura funcționarea unui mecanism de control și raportare echivalent cu cel prevăzut în Reglementarea Comisiei nr. 1.681/94¹⁰⁾.

În special, toate cazurile de fraudă și nereguli suspectate sau reale, ca și toate măsurile legate de acestea care au fost luate de către autoritatea națională trebuie raportate serviciilor Comisiei fără întârziere. Dacă nu sunt de raportat cazuri de fraudă și nereguli suspectate sau reale, țara beneficiară va informa Comisia asupra acestui lucru la sfârșitul fiecărui trimestru.

b) De către Comisie

Toate memorandumurile de finanțare, ca și contractele ce rezultă din acestea sunt supuse monitorizării și controlului financiar al Comisiei (inclusiv al Biroului European Antifraudă) și auditării de către Curtea de Conturi a Uniunii

Europene. Aceasta cuprinde măsuri cum ar fi: verificarea *ex ante* a licitațiilor și contractelor realizate de către delegație în țara candidată în cauză și verificările la fața locului.

Pentru a asigura protecția eficientă a intereselor financiare ale Comunității, Comisia poate realiza verificări și inspecții la fața locului în conformitate cu procedurile prevăzute în Reglementarea Consiliului (Euratom, EC) nr. 2.185/96¹¹⁾.

Conturile și operațiunile FN și ale tuturor agențiilor de implementare pot fi verificate la cererea Comisiei de către un auditor extern angajat de Comisie, fără a prejudicia responsabilitățile Comisiei și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene, așa cum se menționează în Condițiile generale privind memorandumurile de finanțare, anexate la acordul-cadru.

6. Transparență/publicitate

PAO va avea responsabilitatea de a se asigura că se iau măsurile necesare cu scopul de a asigura publicitatea adecvată pentru toate activitățile finanțate de program. Acest lucru se va face în strânsă legătură cu delegația Comisiei. Pentru detalii suplimentare a se vedea anexa referitoare la informarea și publicitatea pentru programele PHARE, ISPA și SAPARD ale Comunităților Europene.

7. Condiții speciale

În cazul în care angajamentele asumate nu sunt respectate din motive care intră în competențele guvernelor Ungariei și României, Comisia poate revizui programul în scopul anulării lui, conform deciziei Comisiei, în întregime sau parțial, și/sau poate să realoce fondurile neutilizate pentru alte scopuri, în conformitate cu obiectivele Programului PHARE.

Toate structurile adecvate de implementare și de management au fost deja stabilite în timpul programelor similare anterioare, demonstrând că părțile implicate sunt capabile să coopereze pentru a realiza obiectivele propuse. O scrisoare de angajament va însoți fiecare proiect aprobat de către JCC, menționând faptul că o finanțare locală va fi furnizată de către beneficiari.

¹⁰⁾ OJ L 178, 12 iulie 1994, p. 43—46.

¹¹⁾ OJ L 292, 15 noiembrie 1996, p. 2—5.

ANEXA Nr. 3 (D)

INFORMAREA ȘI PUBLICITATEA

pentru programele PHARE, ISPA și SAPARD ale Comunităților Europene

1. Obiectiv și scop

Măsurile de informare și publicitate referitoare la asistența din partea Comunității Europene prin Programul PHARE au ca scop creșterea gradului de conștientizare a publicului și a transparenței acțiunilor UE și crearea unei imagini consistente privind măsurile respective în toate țările beneficiare. Informarea și publicitatea privesc măsurile care primesc o contribuție prin Programul PHARE.

2. Principii generale

Fiecare responsabil cu autorizarea programului, care răspunde de implementarea memorandumurilor de finanțare și a altor forme de asistență, va răspunde pentru publicitatea la fața locului. Această acțiune se va desfășura în cooperare cu delegațiile Comisiei Europene, care vor fi informate despre demersurile făcute în acest scop.

Autoritățile regionale și naționale competente trebuie să ia toate măsurile administrative adecvate pentru a asigura

aplicarea eficientă a acestor aranjamente și pentru a colabora cu delegațiile Comisiei Europene la fața locului.

Măsurile de informare și publicitate descrise mai jos se bazează pe prevederile reglementărilor și deciziilor aplicabile fondurilor structurale. Acestea sunt următoarele:

- Reglementarea (CEE) nr. 1.159/2000, Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 130/30, 31 mai 2000;
- Decizia Comisiei din 31 mai 1994, Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 152/39, 18 iunie 1994.

Prevederi specifice privitoare la ISPA sunt incluse în:

- Decizia Comisiei din 22 iunie 2001, Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 182/58.

Măsurile de informare și publicitate trebuie să fie conforme cu prevederile reglementărilor și deciziilor susmenționate. Un manual de conformitate poate fi pus la dispoziție autorităților naționale, regionale și locale de către delegația CE din țara respectivă.

3. Informarea și publicitatea referitoare la programele PHARE

Informarea și publicitatea vor face obiectul unui set de măsuri coerente, definite de autoritățile competente naționale, regionale și locale în colaborare cu delegațiile Comisiei Europene, pe durata memorandumului de finanțare, și vor privi atât programele, cât și alte forme de asistență.

Costurile de informare și publicitate referitoare la proiecte individuale vor fi suportate din bugetul alocat proiectelor respective.

Când se implementează programe PHARE, se vor aplica măsurile menționate la lit. a) și b) de mai jos:

a) Autoritățile competente din țările beneficiare trebuie să publice conținutul programelor și al altor forme de asistență în forma cea mai potrivită. Ele trebuie să se asigure că aceste documente sunt distribuite în mod corespunzător și trebuie să le pună la dispoziția părților interesate. Ele trebuie să asigure prezentarea consecventă pe întregul teritoriu al țării beneficiare a materialelor de informare și publicitate produse.

b) Măsurile de informare și publicitate la fața locului trebuie să cuprindă următoarele:

(i) în cazul investițiilor de infrastructură având un cost ce depășește 1 milion euro:

- panouri ridicate pe locurile respective, care să fie instalate în conformitate cu prevederile reglementării și deciziei menționate în paragraful 2 de mai sus, și specificațiile tehnice din manual, care să fie furnizate de către delegația Comisiei Europene din țara respectivă;
- plăcuțe permanente pentru lucrările de infrastructură accesibile publicului, care să fie instalate în conformitate cu prevederile reglementării și deciziei menționate în paragraful 2 de mai sus, și specificațiile tehnice din manual, care să fie furnizate de către delegația Comisiei Europene din țara respectivă;

(ii) în cazul investițiilor productive, măsurile pentru dezvoltarea potențialului local și orice alte măsuri beneficiind de asistența financiară PHARE, ISPA sau SAPARD:

- măsuri care să conștientizeze beneficiarii potențiali și publicul larg cu privire la asistența PHARE, ISPA sau SAPARD, în conformitate cu prevederile citate la paragraful 3 b) (i) de mai sus;
- măsuri adresate solicitanților de ajutoare de stat, parțial finanțate de PHARE, ISPA sau SAPARD, sub forma unei indicații în formularele de completat de către astfel de solicitanți, conform căreia o parte a ajutorului vine din partea UE și, în mod special, prin programe PHARE, ISPA sau SAPARD, în conformitate cu prevederile menționate mai sus.

4. Transparența asistenței UE în cercurile de afaceri și printre potențialii beneficiari și pentru publicul larg

4.1. Cercurile de afaceri

Cercurile de afaceri trebuie să fie implicate cât mai mult posibil în asistența care le privește în mod direct.

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor adecvate pentru diseminarea informației către beneficiarii potențiali, în special către întreprinderile mici și mijlocii (IMM). Acestea trebuie să includă și o indicație privind procedurile administrative care trebuie urmate.

4.2. Alți beneficiari potențiali

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența unor canale adecvate pentru diseminarea informației către toate persoanele care beneficiază sau care ar putea beneficia de măsurile privind instruirea, ocuparea forței de muncă ori dezvoltarea resurselor umane. În acest sens se va asigura cooperarea dintre organismele de instruire profesională implicate în ocuparea forței de muncă, afaceri și grupuri de afaceri, centre de pregătire și organizații neguvernamentale.

Formulare

Formularele emise de către autoritățile naționale, regionale sau locale privind anunțarea, solicitarea și acordarea de asistență beneficiarilor finali sau oricărei alte entități eligibile pentru asemenea asistență trebuie să indice clar că UE — și, în mod particular, prin programele PHARE, ISPA sau SAPARD — este cea care furnizează sprijinul financiar. Notificarea de asistență transmisă beneficiarilor va menționa suma sau procentul de asistență finanțată prin programul în cauză. Dacă astfel de documente poartă emblema națională sau regională, ele trebuie să poarte de asemenea și însemnele UE, de aceeași dimensiune cu celelalte.

4.3. Publicul larg

Mass-media

Autoritățile competente vor informa mass-media în cel mai adecvat mod despre acțiunile cofinanțate de UE, în particular PHARE, ISPA sau SAPARD. Participarea acestor organisme va fi reflectată corect în această informare.

În acest scop, lansarea operațiunilor (după ce au fost adoptate de Comisie) și fazele importante ale implementării lor vor face obiectul unor măsuri de informare, în special când este vorba de mass-media regională (presă, radio și televiziune). Trebuie asigurată o colaborare corespunzătoare cu delegația Comisiei Europene din țara beneficiară.

Principiile menționate în cele două paragrafe precedente se vor aplica anunțurilor, cum ar fi comunicate de presă sau de publicitate.

Acțiuni informative

Organizatorii acțiunilor informative, cum ar fi: conferințe, seminarii, târguri și expoziții legate de implementarea operațiunilor parțial finanțate prin programe PHARE, ISPA sau SAPARD, vor urmări să facă explicită participarea UE în cadrul acestor acțiuni. Poate fi folosită ocazia pentru a se expune steagurile UE în sălile de conferințe și însemnul UE pe documente, în funcție de situație. Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară trebuie să își dea concursul și să acorde ajutor, dacă este necesar, în pregătirea și implementarea unor astfel de acțiuni.

Materiale informative

Publicațiile (ca de exemplu broșuri și pliante) referitoare la programe sau măsuri similare finanțate ori cofinanțate de PHARE, ISPA sau SAPARD trebuie să conțină pe prima pagină o indicație clară a participării UE, precum și însemnul UE alături de stema regională sau națională.

Când astfel de publicații includ o prefață, ea trebuie semnată atât de persoana răspunzătoare din țara beneficiară, cât și din partea Comisiei, de către delegatul acesteia, astfel ca participarea UE să fie cât se poate de clară.

Astfel de publicații se vor referi la organismele naționale și regionale răspunzătoare cu informarea părților interesate.

Principiile menționate mai sus se aplică și materialelor audiovizuale.

5. Măsuri speciale privind panourile de afişaj, plăcuțele permanente și afişele

Pentru a asigura vizibilitatea măsurilor finanțate parțial prin programele PHARE, ISPA sau SAPARD, țările beneficiare se vor asigura că următoarele măsuri de informare și publicitate sunt respectate:

Panouri de afişaj

Panourile de afişaj furnizând informații asupra participării UE la finanțarea investiției trebuie amplasate la locația fiecărui proiect în care participarea UE atinge 1 milion euro sau mai mult. Chiar în cazul în care autoritățile naționale sau regionale competente nu ridică un panou indicând propria lor implicare în finanțarea proiectului respectiv, asistența UE trebuie totuși menționată pe un panou special.

Panourile de afişaj trebuie dimensionate în concordanță cu mărimea operațiunii (luând în considerare suma cofinanțată de UE) și trebuie să fie pregătite în conformitate cu instrucțiunile ce se găsesc în manualul tehnic care se poate obține de la delegațiile Comisiei Europene, la care se face referire mai sus.

Panourile de afişaj nu trebuie demontate mai devreme de 6 luni după terminarea respectivei lucrări, ele fiind înlocuite, acolo unde este posibil, printr-o plăcuță permanentă, conform specificațiilor din manualul tehnic la care se face referire mai sus.

Plăcuțe permanente

În locurile accesibile publicului larg trebuie plasate plăcuțe permanente (ca de pildă în sălile de congrese, aeroporturi, gări etc.). Pe lângă sigla UE, astfel de plăcuțe trebuie să menționeze partea de finanțare UE, precum și programul respectiv (PHARE, ISPA sau SAPARD).

Acolo unde autoritatea națională, regională sau locală ori un alt beneficiar final decide să plaseze un panou de afişaj sau o plăcuță permanentă, să pună un afiş ori să ia orice altă măsură pentru a furniza informații despre proiecte cu un cost mai mic de 1 milion euro, participarea UE trebuie de asemenea indicată.

6. Prevederi finale

Autoritățile naționale, regionale sau locale implicate pot, în orice împrejurare, să ia măsuri suplimentare, dacă ele consideră necesare. Ele trebuie să se consulte cu delegația Comisiei Europene și o vor informa despre inițiativele pe care le au în vedere, astfel ca delegația CE să poată participa în mod corespunzător la realizarea lor.

Pentru a facilita implementarea acestor prevederi, Comisia, prin intermediul delegațiilor sale la fața locului, va acorda asistență tehnică sub forma îndrumării privind cerințele proiectelor, acolo unde este necesar. Se va realiza un manual, scris în limba țării respective, care va conține indicații detaliate de proiectare în format electronic și va fi disponibil la cerere.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro